

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Mielentilatutkimukseen määrättyjen tutkintavankien ja vankien oikeudellinen asema - puheenjohtaja Ulla Mohell - sihteeri Marja Tohkanen		Julkaisun laji Työryhmän mietintö	
		Toimeksiantaja Oikeusministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä 17.12.2002	
Julkaisun nimi (myös ruotsinkielisenä) Mielentilatutkimukseen määrättyjen tutkintavankien ja vankien oikeudellinen asema			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä <u>Työryhmän toimeksianto:</u> Työryhmän tehtävänä oli tutkia, (1) miten mielentilatutkimuksessa olevien tutkintavankien ja vankien valvontaa ja kohtelua koskevia säännöksiä tulisi selkeyttää, (2) selvittää, miltä osin mielentilatutkimuksessa olevien tutkintavankien ja vankien kohtelussa ja valvonnassa tulisi soveltaa mielenterveyslain ja miltä osin valmisteilla olevan vankeuslain ja tutkintavankeuslain säännöksiä ja (3) tehdä ehdotus tarvittaviksi säännöksiksi. Työryhmän työ on jatkohanke oikeusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän (Tutkintavankeudessa olevien mielentilatutkimukseen määrättyjen valvonnan tehostamiseksi tarvittavia toimenpiteitä selvittänyt työryhmä) työlle. Tämä, 14.8.2001 mietintönsä jättänyt työryhmä ei valmistellut ehdotustensa perusteella säännösehdotuksia. Aiemman työryhmän mietinnön valmistumisen jälkeen mielenterveyslakiin on lisätty 4 a luku, joka sisältää säännökset potilaan (mielentilatutkittavan) perusoikeuksien rajoittamisedellytyksistä. Rangaistusten täytäntöönpanoa ja tutkintavankeuden toimeenpanoa koskevaa kokonaisuudistusta on edelleen valmistelu oikeusministeriössä. Uuden tutkintavankeuslain ja vankeuslain sisältävä hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2003. Työryhmä on työssään keskittynyt lainsäädännön selkeyttämistarpeisiin. <u>Työryhmän ehdotukset:</u> Työryhmä ehdottaa, että rangaistusten täytäntöönpanoa, tutkintavankeuden toimeenpanoa ja poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelua koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä säädetään näiden lakien soveltamisesta mielentilatutkimuksessa oleviin tutkintavankeihin ja vankeihin. Työryhmän mielestä mielentilatutkittavien yleisen kohtelun ja olosuhteiden tulisi määräytyä ensisijaisesti niiden säännösten ja ohjeiden mukaisesti, joita sovelletaan muiden samalla osastolla olevien henkilöiden kohtelussa. Soveltamisalan selkeyttämiseksi työryhmä ehdottaa, että mielenterveyslakiin lisättäisiin pykälä, joka sisältäisi viittaussäännöksen niihin tutkintavankeuslain ja vankeuslain lukuihin ja säännöksiin, joita voitaisiin soveltaa mielentilatutkimuksen aikana. Vastaavasti tutkintavankeus- ja vankeuslakiin sekä lakiin poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta lisättäisiin asiasta viittaussäännös. Työryhmä ehdottaa myös, että mielenterveyslakiin lisättäisiin myös päätösvaltaa koskeva säännös, jonka mukaan tutkintavankeuslain ja vankeuslain nojalla määräytyvät päätökset tekisi aina rangaistuslaitoksen johtaja tutkintavankia tai vankia hoitavaa lääkäriä kuultuaan. Myös vangin kuljetusta koskevaan lakiehdotukseen tulisi lisätä selventävä säännös kuljetusten järjestämisestä. Mielentilatutkimuksessa olevan tutkintavangin tai vangin mielentilatutkimukseen ja terveydenhoitoon liittyvistä kuljetuksista huolehtisi työryhmän ehdotuksen mukaan mielentilatutkimuksen suorittaja. Muista kuljetuksista huolehtisi vankeinhoitolaitos. Työryhmä ehdottaa myös tarkentavia säännöksiä tietojen luovuttamisesta.			
Avainsanat (asiasanat) Mielentilatutkimus, tutkintavankeus, vankeus, perusoikeuksien rajoittaminen, lain soveltamisala			
Muut tiedot OM 10/021/2002, HARE OM006:00/2003, Yhteyshenkilö oikeusministeriössä Ulla Mohell			
Sarjan nimi ja numero Lausuntoja ja selvityksiä 2003:31		ISSN 1458-7149	ISBN 952-466-188-8
Kokonaissivumäärä	Kieli Suomi	Hinta	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	